

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

† Варненский и Преславский Иосифъ.

Пасхални размишления и пожелания.

Смутенъ е свѣтътъ. Въ голѣма уплаха сж всички. Страшна буря се развихря. Ехтятъ орждията и покосяватъ живота на много хиляди човѣци. Рѣкитѣ и моретата сж обагрене съ много човѣшка кръвъ. На морското дъно лежатъ богати съкровища, а около тѣхъ—безбройни трупове. Земята не ще може да побере всички жертви. Останалитѣ живи не ще смогнатъ да поставятъ кръстове върху безчисленитѣ гробове.

Смутенъ е свѣтътъ. Замаяни сж всички. Съкровищата, добити отъ труда и потѣта на цѣли поколения, се изхарчватъ за взривъ и желѣзо. Онова, що е потрѣбно за млѣко на децата, се дава за бомби и мини. Страхъ и ужасъ цари по цѣлата земя, защото всѣки часъ и всѣки мигъ носятъ разруха, смъртъ и гибель.

Смутенъ и изплашенъ е свѣтътъ, защото зловещъ е грохотътъ на бойнитѣ орждия, и страшенъ е образътъ на утрешния день. Върху мракъ и ужасъ сме всички. Лоши предчувствия притискатъ душата и измъчватъ сърдцето ни.

И върху този хаосъ и при това безнадеждие се разнася тазгодишната пасхална пѣсенъ на църковнитѣ камбани. Тѣ ехтятъ днесъ по-силно отъ всѣки другъ пѣтъ и то така, че да заглушатъ и да накаратъ да престане адската пѣсенъ на смъртъта.

А върху тази победна камбана пѣсенъ е застаналъ лъчезарниятъ образъ на Възкръсналия Христа. И както пѣсенъта се носи навсѣде, така и образътъ Христовъ застава предъ всички, та като Го видятъ, да се засрамятъ и като се засрамятъ, да се разкаятъ, а като се разкаятъ, да тръгнатъ по пѣтя, който Той сочи: безъ кърви, а чрезъ любовь, безъ насилие, а чрезъ правда, безъ измама, а чрезъ истина може да се постигне до истински миръ между човѣцитѣ.

Застаналъ е днесъ Христосъ предъ давящото се въ морето на собствената си кръвъ човѣчество и повтаря онова, което е казалъ на потъващия въ морето ап. Петъръ: **маловѣрнико, защо се осъмни?**

Ако при тия думи на Христа човѣчеството обърне погледъ, из-

лъчващъ вѣра въ Спасителя, Христосъ насигуръ ще простре ржката си и ще го избави отъ смъртъта.

Вѣрващитѣ християни могатъ да принесатъ по-голѣма полза на

свѣта отъ всички други сили и сръдства, които се хвърлятъ въ кървавата борба. Вѣрващитѣ християни трѣбва да се наредятъ на най-силния фронтъ—фронта на молитвата.

Сърдечнитѣ и смирени молитви могатъ да бждатъ по-силни и отъ най-мощнитѣ орждия. Чрезъ силна вѣра въ Господа и чрезъ твърдо упование въ Неговата правда ще може да се извърши

онова чудо, което днесъ всѣко човѣшко сърдце очаква, защото изпросимъ ли Божията милостъ върху свѣта, последниятъ ще бжде спасенъ.

Дано Възкръсналиятъ Христосъ, заради молитвитѣ на Неговитѣ вѣрващи чада, възкръсне въ свѣстѣта и съзнанието на всички днешни водачи на човѣчеството и имъ посочи пѣтя на истината, правдата и живота.



Камбанитѣ забиха, и въ нощната тъмнина настъпи празникътъ на любовта и свѣтлината, празникътъ на празникитѣ, най-великото тържество на човѣшкия духъ, който вижда своето безсмъртие. ХРИСТОСЪ ВЪЗКРЕСЕ, възкръсна! пролѣтното слънце, ще възкръснемъ и ние, които умираме и се приближаваме къмъ земята...

Възкресение Христово.

Наистина възкръсна Господъ (Лук. XXIV, 34).

Разпнатиятъ на кръста Господъ Исусъ Христосъ навелъ главата Си и издъхналъ. Това не значи, че смъртъта е възтържествувала надъ Него, но — че Господъ Самъ поискалъ да прададе на смъртъ живота Си, като откупъ на живота на свѣта. Христосъ, по думитѣ на апостола, билъ умъртвенъ по плѣтъ, но оживѣлъ духомъ, съ който и възлѣзълъ на небето, т. е. вѣра, за да въведе въ него разбойника, и проповѣд-

валъ изкупление на намиращитѣ се въ тимницата духове. Неговото пречисто тѣло въ това време почивало отъ извършеното отъ Него дѣло на изкуплението, както починалъ Богъ въ седмия день отъ дѣлото на творението. А въ недѣля сутринъта съ първия слънчевъ лъчъ духътъ Му наново се съединилъ съ почиващото въ гроба Свое тѣло, което чрезъ това съединение веднага се е преобразило за новъ животъ, и Господъ

възкръсналъ, като първенецъ на изкупения човѣшки родъ, вѣчно живящъ предъ Бога въ правда и чистота. Така Господъ възкръсналъ отъ гроба и смъртъта, въпреки стражата, камъка и печата. Камъкътъ вече билъ отваленъ отъ Ангела за мироноситѣ, за да могатъ тѣ заедно съ Апостолитѣ да се убедятъ, че Спасителятъ не е вече въ гроба, и да се приготвятъ да видятъ Възкръсналия. Господъ наистина възкръсна! Пазачитѣ войници били свидетели на обстоятелствата, при които е станало възкресението. Тѣ видѣли Ангела, който отвалилъ камъка отъ гроба, почувствували землетресението и засвидетелствували за всичко това предъ първосвещеницитѣ. Женитѣ мироносици и всички Апостоли Го видѣли възкръсналъ тѣлесно. Невѣрващиятъ Тома слагалъ прѣститѣ си въ раниитѣ отъ гвоздеитѣ и ржцетѣ си — въ ребрата Му. А веднажъ Възкръсналиятъ се явилъ на повече отъ петстотинъ брата. Може ли нѣкакво събитие да бжде засвидетелствувано повече отъ това? — Радвай се, християнино! Господъ наистина възкръсна. Изкупителното дѣло е свършено, както Той казалъ на кръста, като предавалъ душата Си въ ржцетѣ на Своя Отецъ. Но кой би могълъ да повѣрва на това, ако Той не бѣ възкръсналъ, не бѣ излѣзълъ отъ гроба въ ново, преобразено, прославлено тѣло! А сега Той стои предъ нашия погледъ въ блѣскаво сияние на изгрѣващото утринно слънце, приетъ отъ Отца въ Своята слава, за Своя кървавъ трудъ увѣнчанъ съ вѣчното сияние. Първосвещеникъ и Изкупителъ на нашитѣ души и тѣла. — Нека учениитѣ да пишатъ дебели книги за доказателство на безсмъртието на душата. Но най-доброто и най-краткото доказателство за нейното безсмъртие е това, че тя самата се явява жива. Но ето тукъ има повече. Тукъ душата и тѣлото се явяватъ въ живо съединение, като съвсемъ новъ, прославенъ човѣкъ. Каква полза сжщо отъ това, когато ни доказватъ безсмъртието на нашата душа, което и безъ това вече е написано на нея съ незаличими букви, ако ние при това не сме увѣрени, че животътъ ни трѣбва да бжде **святъ** животъ? Тази непоколебима увѣреностъ ни дава само вѣрата въ смъртъта и възкресението Христово. „Азъ съмъ възкресение и животъ“, казва Самъ Господъ, „вѣрващиятъ въ Мене, ако и да умре, ще оживѣе. И всѣкой, който живѣе и вѣрва въ Мене, нѣма да умре во вѣки. Вѣрвашъ ли въ това? Вѣрвашъ ли въ това, добрий християнино? Прев. Ст.

При кръста.

Минувачитѣ хулѣха Иисуса Христа, като клатѣха глава и думаха: „Ти, който разрушавашъ храма и въ три дни го съзиждашъ, спаси Себе си! Ако си Синъ Божий, слѣзъ отъ кръста!“ Сжщо и първосвещеницитѣ, заедно съ книжниците, старейтѣ и фарисейтѣ, се присмиваха и думаха: „Други спаси, а себе си не може да спаси. Ако Той е Царъ Израилевъ, нека сега слѣзе отъ кръста и ще повърваме въ Него; надѣваше се на Бога, нека сега Го избави, ако Му е угоденъ; понеже бѣше казалъ: Синъ Божий съмъ“. Сжщо и войницитѣ се подиграваха съ Него и казваха: „Ако си Ти иудейскиятъ Царъ, спаси се Самъ“. Единъ отъ увисналитѣ на кръста злодѣйци Го хулѣше и казваше: „Ако си Ти Христосъ, спаси Себе си и насъ“. А Иисусъ говорѣше: „Отче! прости имъ, понеже не знаятъ, що правятъ.“

Това не сж ли, Христѣ, Твоитѣ божествени ржце, които даваха помощъ и изцѣрение на всички отъ всичко? А тѣ сж съ гвоздеи пробити! Това не сж ли Твоитѣ нозе, които, кждѣто стѣпѣха, само миръ насаждаха? А ето, тѣ сж приковани на дърво! Защо Твоята божествена глава е увиснала и увѣнчана съ трѣненъ вѣнецъ? Ти небесенъ вѣнецъ заслужаваше, а кой Ти постави бодли? Благиятъ Ти погледъ, който накара грѣшницата да се повърне отъ своя пагубенъ пѣтъ; кроткитѣ Ти очи, които отъ умиление проливаха слъзи, защо сж помрачени? Тѣлото Ти е окървавено! Защо Иисусѣ? Ти си любовъ, а умразата Те надделѣ; Ти си Творецъ, а творението се гаври съ Тебе; Ти си Богъ, а човѣкъ Те разпѣва!

Вие, които мислено стоите при кръста Христовъ и скърбите за страданията на Божеството, поучете се отъ тая гледка. Вижте, какъ Христосъ се подлага на мъки за насъ, човѣцитѣ. Какъ Безгрѣшниятъ търпи хули за насъ грѣшнитѣ. Какъ Божеството страда, за да избави насъ отъ вѣчното ни проклятие и да ни направи пакъ Свои синове! Какъ да Те оплачемъ, Иисусѣ, когато Ти нѣмашъ нужда отъ оплакване: „Дъщери иерусалимски, не плачете за Мене, а плачете за себе си и за чедата си“. Какъ да Те прославимъ? Какъ да Те възпѣемъ, когато устата ни сж нечисти, когато сърдцата ни сж далечъ отъ Тебе?

Пилатъ, като Те разпита и като узна, кой си Ти, каза: „Азъ не намирамъ никаква вина у Тоя Човѣкъ“. А ние съ своитѣ беззакония не Ти ли викаме: „Разпни го!“? Стотникътъ, който стоеше срещу Твоя кръстъ, чу вопла: „Отче! въ Твоитѣ ржце предавамъ духа Си“ и каза: „Наистина, тоя Човѣкъ е билъ Синъ Божий“. А ние какъ постъпваме? Не се ли срамуваме да Те почитемъ, Иисусѣ, не се ли боимъ да Те изповѣдаме и последваме? Народътъ, който Те хулѣше при кръста, като видѣ слънцето потъмнѣло и скалитѣ да се разпукватъ отъ силния земетръсъ, връщайки се въ града, се удряше въ гърди, понеже се разкая за онова, което Ти стори. А ние, които постоянно Ти викаме: „Ако си Синъ Божий, направи това или онова чудо“ и ще повѣрваме; които постоянно Те ругаемъ и усмиваме, удряме ли се въ гърди? О, да бихме могли като тѣхъ и ние да се биемъ въ гърди и да се разкайваме, когато търпимъ ужаситѣ на земетресения, пожари и наводнения, или когато дочуваме и ние вече топовнитѣ поздравя на смъртъта! Тогава, може би, кръвта на Иисуса не ще тежи на главитѣ нито на онѣя, които нѣкога я пролѣха, нито на насъ днесъ, които понасяме Божието „горко“, поради нашитѣ жестокости, безвѣрие и богохулство.

свещ. В.

Редакцията на „Хр. Защита“ поздравлява своитѣ читатели съ ХРИСТОСЪ ВЪЗКРЕСЕ!



Изминаха шестъ недѣли отъ великия постъ, и настѣпи новата годишнина на оная велика драма, която се разиграла преди 1940 години въ Палестина, въ обгорената отъ слънцето страна, която Божествениятъ Страдалецъ избралъ за мѣсто на своето служение на хората. Почти две хиляди години изминаха отъ онова време. Свѣтътъ преживѣ твърде много промѣни и събития. Изчезнаха едни народи, появиха се други, но името на Христа не изчезва въ свѣта, и паметта за него възкрѣсва особено ярко презъ последнитѣ дни преди великия пролѣтенъ празникъ на Пасхата. И пакъ възкрѣсватъ предъ нашитѣ духовни очи величественитѣ картини на онова незабравимо минало, когато настѣпило времето на Спасителя да пострада за човѣцитѣ и да изпие страшната чаша на кръстнитѣ страдания.

Влизането на Господа въ Иерусалимъ е събитие, което открива епохата на кръстнитѣ страдания на Христа. То изобразява народното тържество при влизането на Христа въ Иерусалимъ. Тържество, смѣнено следъ нѣколко дни отъ яростта на тълпата, която поискала кръстна смъртъ за Оногова, Когото тя току-що бѣ приветствувала съ виковетѣ: „Осанна! Благословенъ Идещиятъ въ Име Господне“.

ИУДА.

„Съгрѣшихъ, че предадохъ невинна кръвъ.“ (Мат. 27; 4).

Явниятъ врагъ може да е много зълъ и силенъ, но противъ него може да се взематъ мѣрки за защита...

Предателятъ е най-лошиятъ отъ враговетѣ за това, че той яде заедно съ васъ изъ едно и сжщо блюдо, пие отъ една и сжща чаша, гледа ви въ очитѣ, вслушва се въ вашитѣ думи и следъ това отива и предава. Рѣдко думата „предателъ“ се произнася безъ чувство на негодувание. Предателъ — нарушителъ на довѣрие, безчувственъ, хладенъ, разчетливо — зълъ човѣкъ. Предателятъ възбужда повече негодувание, отколкото убиецътъ, защото убиецътъ извършва престѣпление въ поривъ на страсть или гнѣвъ, а предателятъ се домогва до своята целъ коварно и обмислено. Заради своя изгода, предателятъ погубва и своя най-близкъ приятелъ.

Между всичкитѣ предатели най-нѣщастниятъ е този, който за 30 сребърници предалъ най-великия Праведникъ, въплотената Премъдростъ и доброта. Той, предателятъ, ималъ щастие да бже въ близкото общение съ Иисуса, — това щастие, за което и сега завиждатъ милиони и милиони хора. Той е слушалъ на горната проповѣдь, видѣлъ е чудесното изцѣрение на недъзи. Той, Иуда, се е радвалъ на тази неизказана любовъ, която ни съгрѣва и до сега. Видѣлъ е какъ отъ живителното действие на тая любовъ се просвѣтляватъ души, укрѣпватъ немощни тѣла.

Що е довело до измѣна него, този човѣкъ, който е ималъ правото да приветствува Учителя съ целувка?

Не е лесно да се отговори на това. Като се сжди по това, що ние знаемъ, той не е билъ изключително лошъ човѣкъ. Такъвъ Иисусъ не би го търпѣлъ въ продължение на нѣколко години, па и такъвъ не би падналъ въ предателство, споредъ преданието, отъ мъка и отчаяние. Именно самоубийството свидетел-

ствува до нѣкжде въ полза на Иуда. Великъ е билъ неговиятъ грѣхъ, но съвестта на предателя не била до толкова извратена и лукава, за да заглуши въ него мъката отъ грѣха. Той падналъ подъ тежестта на укоритѣ на съвестта. Изъ неговитѣ уста се изтрѣгнало пълно съ скръбъ признание и изповѣдь: „Съгрѣшихъ, че предадохъ невинна кръвъ“. Той съумѣлъ да предаде, но да влочи живота на предателя, това било не по неговитѣ сили. Неговата душа била чувствителна. Сърдцето му, поразено, оглушено отъ престѣплението, изгубило надежда и паднало въ отчаяние. Тѣжкитѣ престѣпления рѣдко се извършватъ подъ въздействието на една подбуда. Въ такива случаи се съединяватъ причини вътрѣшни и външни, постоянни и случайни. Не може да се мисли, че само лакомията, жаждата за парй, склонила Иуда къмъ предателство. Много малка е била за това цената за кръвта на предадения, и много тежки били за Иуда паритѣ следъ осждането Господа на смъртъ. Но донѣкжде е имала значение въ дадения случай и склонността на Иуда къмъ печалба: знае се, че той приелъ паритѣ...

Какво още е съдействувало за предателството освенъ скѣперничество? Може би той се е колебалъ между старото иудейско учение и новия духъ въ проповѣдитѣ Христови. Може би той е чувствувалъ, че краятъ на иудейството се приближава, и нему е било жалко за вѣрата на бащи и дѣди, за вѣрванията на неговото детинство и юношество. Може би, защото съ болшинството свои съотечественици, и той е очаквалъ земното царство на Месия, а Иисусъ е отричалъ тия мечти. Възможно е да е билъ огорчаванъ отъ това предпочитание, което Учителятъ оказвалъ на други апостоли, и това да е било непоносимо за него.

Но и всички тия догадки не могатъ да обяснятъ станалото въ ду-

Три рода хора.

Евангелската история на нощта, въ която Господъ Иисусъ Христосъ билъ предаденъ въ ржцетѣ на грѣшницитѣ, представя три твърде различни явления. Спасителъ бодърствува, скърби и се моли на Бога Отца. Ученицитѣ Му спятъ, когато би трѣбвало да бодърствуватъ и се молятъ. Иуда и Синедрионътъ бодърствуватъ, когато загѣхъ по-добре би било да спятъ. Тия три различни явления въ една и сжща нощъ, въ едно и сжщо мѣсто, изобразяватъ три рода хора, и всѣкой отъ насъ непременно принадлежи на единъ отъ тия родове.

Първиятъ родъ хора сж Божиитѣ светии, истинскитѣ последователи на разпнатия Иисуса, които Му подражаватъ. Тѣ прекарватъ цѣлия си животъ въ душевни скърби и тѣлесни страдания, въ подвизи на покаяние и самоотвержение. Тѣ добродушно се подлагатъ на всевъзможни поругания отъ нечестиви хора, сражаватъ се противъ злото до кръвъ, борятъ се противъ грѣха до смъртъ. Но срѣдъ неимовѣрнитѣ подвизи не роптаятъ противъ Бога, никакъ не се отчайватъ, а съ пълно дързновение и синовно упование се обръщатъ въ молитва къмъ Небесния Отецъ за благодатна помощъ, облекчение и утѣха. Великитѣ Божии угодници, въпреки най-жестоки страдания, иматъ сили и време да помагатъ на ближнитѣ си, да вразумяватъ заблуденитѣ, да подкрепятъ отслабващитѣ и да утѣшаватъ скърбящитѣ. Тѣ изпълняватъ задълженията си къмъ Бога, безъ да нарушаватъ нито една отъ длъжноститѣ си къмъ ближнитѣ. Строги къмъ себе си, тѣ сж милостиви и снисходителни къмъ другитѣ. Сами страдатъ и желаятъ да сподѣлятъ страданията на своитѣ братя.

Вториятъ родъ сж всички слаби християни, които понѣкога прекарватъ цѣлия си животъ въ непробуденъ душевенъ сънъ, лениви тамъ, гдето трѣбва да работятъ за Божията слава, за благо на братята си и за спасението на душата си. Едва ли не по-големата частъ отъ насъ принадлежимъ на тоя родъ хора. Състояние страшно, опасно и негодно на Бога. Светата Църква почти ежедневно въ Божествената литургия прави възпоменание на страданията Господни. Слабитѣ християни сж тѣй равнодушни къмъ това най-свето богослужение, че подъ разни нищожни предлози твърде рѣдко присѣствуватъ на него, нѣколко пѣти презъ годината. Въ олтаря на християнския храмъ, въ време на литургията, се принася безкръвната жертва, извършва се тайна, каквато не се извършва на небето, при която съ страхъ и трепетъ присѣствуватъ светитѣ небесни жители — ангелитѣ. А слабитѣ християни стоятъ въ храма безъ всѣкакво внимание и благоговѣние, безъ сърдечно участие въ общата молитва, като че ли свещенодействието се извършва не за тѣхъ. За да имаме постоянно въ мисълта си и предъ очитѣ си образа на страдащия Господъ,

шата на Иуда преди предателството. Тукъ се оправдаватъ думитѣ, че душата човѣшка е тъмница, и не е лесно да проследишъ какъ се заражда въ нея доброто и злото. Когато везнитѣ се колебаятъ, и малката тежина, сложена на едното отъ блюдата, ги накланя.

Въ страшно смѣшение се намиратъ на земята доброто и злото! Въ непосредствени отношения помежду си се намиратъ Иисусъ и Иуда. Спасителятъ и губителятъ, откровението на Божеството и откровението на злото. Като възпоменаваме смъртъта на Иисуса, ние не можемъ да не забележимъ и мрачната фигура на предателя и да не си спомнимъ пророческитѣ думи: „ядущий со мною хлѣбъ поднѣлъ пѣту свою противъ Меня“.

Прот. Ст. Остроумовъ

Църквата изобразява страданията на Господа на икони и по стените на храма; заповѣдва ни често да се осѣняваме съ кръстно знамение, прави възпоменания за страданията Господни и поклонение на честния и животворящ кръст. Всичко на праздно! Слабитъ християни рѣдко дори разглеждатъ изображенията на страданията Господни, като че ли се срамуватъ отъ Христовия кръстъ, не желаятъ да се прекръстятъ, както прилича на православния християнинъ, и изобщо оставатъ хладни, равнодушни и безгрижни. Следъ великия постъ настѣпва великата (по славянски страстната) седмица на Страданията, посветена на възпоминанието на страданията и смъртта на Господа. Слабитъ християни я прекарватъ още по-лошо отъ другитъ седмици. И за извинение на своята престѣпна безгрижностъ сочатъ грижитъ си да приготвятъ това и онова за посрещането на празника Възкресение, а за страдащия Спасителъ съвсемъ забравятъ, не чуватъ призоваващитъ ги въ храма Божии камбани, не внимаватъ въ четенето на Евангелската история и въ църковнитъ пѣсни.

Третиятъ родъ сж ония малцина хора, които по дѣлата си, подобно на Иуда и хората на синедриона, отъ безгрижни станали вече законѣнѣли и неразкаяни грѣшници, ожесточени престѣпници, обречени на гибель. Такива хора се познаватъ по следнитъ признаци. Тѣ обичатъ злото безъ срамъ и безъ страхъ. За по-лесно изпълнение на злобнитъ си замисли тѣ сж готови за всѣка хитростъ, и подобно на Иуда, съ цѣлувка и подъ форма на дружба предаватъ ближнитъ си, дори Самаго Господа сж готови хиляди пѣти да предадатъ и разпнатъ. Заради дребни своекористни смѣтчици сж готови да продадатъ цѣлия човѣшки родъ, всичко свето и добро, за тридесетъ сребърника, дори за едно праздно и минутно удоволствие. За тѣхъ по-добре би било да не сж се раждали и да не сж видѣли ни денъ ни нощъ.



„Свърши се!“ — Това е моментътъ на кръстната смъртъ на Спасителя. — Предъ насъ оживѣватъ величественитъ стихове на Евангелието, което се чете на Великия Четвъртъкъ, — вѣчно вълнуващи човѣшкото сърдце съ изобразената въ тѣхъ истина на Божието Откровение. Отъ детинство ние живѣемъ съ образитъ и картинитъ на това далечно минало, което като голѣмъ огънь, запаленъ на планина, е освѣтило вѣковетъ и народитъ.

Протоиерей П. Икономовъ.

Мисли за Великденъ.

Коледа е празникътъ на надеждитъ, а Великденътъ е сбъдването на тия надежди. Логично и право е да е така. Когато Исусъ се роди, донесе голѣми надежди. Надежди за по-спокойни, по-добри и по-благати години на измореното отъ нескончаеми войни и вражди между народитъ човѣчество. Възкрѣсвайки, извести победата Си, т. е., разтръби осъществяването на надеждитъ, свързани съ Неговото идване на земята. Тия надежди сж кристализирани въ химна, който се пѣе въ рождествената вечеръ: „Слава на Бога въ висинитъ, на земята миръ и между човѣцитъ благоволение“.

Следователно, ето смисълътъ на идването Му, на чудото въ Витлеемскитъ ясли въ оная тиха декемврийска нощъ: да има миръ на земята, а между човѣцитъ да се установи добра воля, разбирателство, правда. Иначе и въ молитвата „Отче нашъ“, която Спасителътъ произнесе, за да научи ученицитъ и насъ какъ да се молимъ, ние просимъ отъ Бога да дойде царството Му и, избавяйки ни отъ изкушение, да ни избави отъ всѣко зло, т. е., отъ всѣки зълъ духъ и отъ всѣко опасно заблуждение.

Що е царството Божие на земята? Царство, основано върху мира и доброто разбирателство между човѣцитъ — тъкмо това, което най-много липсва днесъ. Отстранявайки злия духъ, коварството, лукавата хитростъ, враждата, молимъ Бога да ни дойде на помощъ, щото съ Неговото благоволение да заживѣемъ, ръководени отъ Неговия духъ, духъ на доброто, на справедливостта и на снизхождението, духъ на взаимнитъ отстъпки и на истинско братство.

Първата страница отъ словото Бо-

жие потвърждава тая истина. Тамъ е писано, че Богъ създаде човѣка по Своя образъ и подобие.

Безспорно, че и дума не може да става тукъ за нѣкакъвъ физически образъ или уподобление, а за свойствата на ума и душата, свойства, които, наистина, въ своята сжщностъ сж отъ божественъ произходъ. Съ тия свойства се доближаваме до Твореца, а чрезъ тѣхъ се издигаме надъ всички животни на земята. Все чрезъ тѣхъ и само съ тѣхъ може да се основе царство Божие на земята, — казахъ — царство на мира, разбирателството и благоволение между хората.

За осъществяването на това царство се роди Исусъ Христосъ, за него работи и каза истини и поучения, които никой не бѣ казалъ. За тѣхъ страда и доброволно отиде на разпятие, за да възкрѣсне въ послѣдствие и провъзгласи Своята победа надъ смъртта и човѣшката злоба и ненавистъ. Но човѣцитъ, за които Той всичко понесе, като претърпѣ толкова мжки, страдания и унижения; хората, за които прие върховна саможертва — разпятие между двама разбойници, да ли се трогнаха отъ божественитъ истини, които Той три и половина години проповѣдвалъ, истини, що кулминиратъ въ поучението „обичайте се единъ другъ“, допълнено тѣй щастливо съ другото поучение „обичайте враговетъ си“, „обичайте ближния си като себе си“, „правете добро и на тия, които ви мразятъ“? Потрудиха ли се тѣ да станатъ християни въ истинската, благородна и красива смисълъ на думата? Да си християнинъ значи, да имашъ Христа като пѣтеводителъ

въ живота; никога зло да не мислишъ, нито пакъ да го желаешъ нѣкому. Да си християнинъ значи, къмъ всички хора безъ разлика на народностъ, да питаешъ чувства на любовъ, на справедливостъ, на снизхождение и добра воля.

Въ сжщиятъ редъ на мисли, истински християнинъ е оня, който прави всичко възможно, за да има справедливостъ и миръ между всички хора; самъ той да даде примѣръ — живъ, реаленъ — какъ трѣбва да се живѣе. Защото, едно е да препорѣчвашъ на другитъ, а друго е ти самъ съ силата на жертви и лични усилия да го изживѣвашъ. Старитъ латинци конкретизираха отношенията между хората въ известния диктонъ: „homo homini lupus est“.

Христосъ разшири, облагороди библейскитъ заповѣди и отрече Талиновия законъ — око за око и жбъ за жбъ — замѣствайки го съ „обичай ближния си като себе си; обичайте се единъ другъ“.

Всички, които претендираме че се придържаме отъ Неговото учение и носимъ името християни, нека туримъ рѣка на сърдцето си и обръщайки се къмъ съвестта си да кажемъ: сме ли истински християни? Приложихме ли въ живота си учението на Спасителя?

Излишно е, мисля, да се спираме повече на тая питанка. Действителността дава най-отрицателния възможенъ отговоръ, който изобличава и насъ малкитъ, но и голѣмитъ божие културни и цивилизовани народи, макаръ и да ходимъ съ библията подъ мишници. Днесъ, повече отъ всѣкога, латинската поговорка — „човѣкъ за човѣка е вълкъ“ — отразява истинското положение.

Днесъ народитъ сж по-гладни отъ всѣки другъ пѣтъ и по-бедни, като никогашъ. Който има малко, иска много; който има много, иска по-много; който има повече, иска всичко. Предъ тази стрѣва всички рели-

Пѣтя на страданията на спасителя.

Презъ днитъ на страстната седмица цѣлиятъ християнски свѣтъ съ особено внимание и трепетъ проследява стѣпнитъ на Спасителя Христа, отъ тържествения Му входъ въ Иерусалимъ презъ горницата, стоящъ срещу предателя Си, презъ Гетсимания, изоставенъ и отъ най-близкитъ си ученици, и изнуренъ отъ тяжестта на престѣпленията на човѣшкия родъ отъ Адама, та дори „до скончания вѣка“, презъ двора и залата на първосвещеника, кждето потъналиятъ въ грѣхъ Каиафа раздра одеждата си поради мнимото богохулство на Христа, въ преторията на Пилата Понтийски, кждето Невинниятъ, най-свѣтиятъ между светиитъ, самата Правда и Истина, Синътъ Божий, биде осъденъ на най-позорна смъртъ, — да бѣде разпнатъ. Отъ тукъ между обезумѣлия еврейски народъ, който, въ своето заслѣпление, произнесе самъ на себе си проклетие: „кръвта му да падне на насъ и на децата ни“, — съ тежкия кръстъ на плещи, по стрѣмния пѣтъ къмъ Голгота.

Голгота! — мѣстото кждето сж се изпълнявали смъртнитъ присъди на престѣпници, стана мѣсто, кждето престѣпници приковаха на кръстъ Невинния. Тукъ се изпълни присъдата: „да бѣде прикованъ на кръстъ“. Човѣшкото остроумие се е измъчило въ измислюване средство за мъчителство. Паметникъ на тая печална остроумна изобретателностъ е кръстътъ. На него сж бивали наказвани само най-вулгарнитъ престѣпници. На него е билъ наказанъ и Синътъ Божий, откровението и любовта Божия. Израилъ поискалъ това наказание, а езичникътъ го изпълнилъ.

Симонъ Киринеецъ оставя тежкия кръстъ, и Христосъ бива пѣложенъ на него. Отекватъ, срѣдъ безумния кръсъкъ на тѣлпата, ударитъ на чукъ, и остритъ гвоздеи се връзватъ въ рѣцетъ и нозетъ на Исуса. Кръстътъ се забива въ земята, и изнуреното тѣло увисва. Страданията се увеличаватъ. Цѣли шестъ часа Господъ виси на кръста и търпи най-ужасни мжки. Като съ тъменъ облакъ небето е закривало това ужастно зрелище. И никога ние не ще можемъ да дигнемъ тая покривка, съ която сж закрити вътрешнитъ болезнени изпитания на Исусовата душа презъ тия шестъ часа. Презъ тия шестъ часа Той е пакъ любовъ, ходатайстваща, прощаваща и грижеща се.

Не бѣха достатъчни всички унижения и мжки, понясани до сега „ради чековѣцехъ“. Обезумѣлата тѣлпа продължава да крещи: „На

гии изчезватъ, всѣки идеалъ рухва. Символътъ е аеропланътъ и картечницата; храмътъ е борсата.

Иисусе! Всичко това Ти го знаешъ... Ти знаешъ, че изпълнението на времената се сбъдна, а днешниятъ свѣтъ трѣбва или да бѣде наказанъ чрезъ огненъ потопъ, или да бѣде спасенъ отъ Тебе...

И все пакъ въ тия тържествени дни и всенощни служби ние, облѣчени празнично, ще посещаваме църквитъ, за да се насладимъ отъ службитъ за възкресението Христо-во. Завладяни отъ величието на празника, нека едни други се поздравимъ съ „Христосъ възкресе“. Да потвърдимъ победата на християнската истина и вѣчната победа на идеитъ и учението на Христа Спасителя. Но въ отговора, който потвърждава благопожеланията, въ все толкова старъ и традиционенъ „воистину воскресъ“, да се не задоволяваме да потвърждаваме само факта на Христовото възкресение, а трѣбва да изразимъ и убеждението си, какво, че въ всѣкиго отъ насъ идеитъ и учението Му сж наша плътъ, нашъ животъ и идеалъ.

За тѣхъ ще работимъ и винаги отъ тѣхъ ще се въодушевляваме.

Христа се подсмиват. Подканват Го да слъзее отъ кръста, ако е Синъ Божий. Войниците, които изпълнявали присъдата, подражават на околните. А Христосъ мълчи. Покоренъ на волята на Набесния Си Отецъ и вѣренъ на Своята любовъ къмъ човѣшкия родъ, Той безропотно понася всичко, каквото Му поднасятъ враговетъ на правдата. Жестокостта достигнала до безчовѣчностъ, а неблагодарността за многото благодетения се оказала твърде голѣма. И при това отнасяне къмъ Него Той не забравя Своитѣ мжчители и не ги изоставя. Той мълчи, когато Го полагатъ и Го приковаватъ на кръста, мълчи, когато позорното Му разпятие окръжили съ новъ позоръ, като разпнали отъ дветѣ Му страни по единъ разбойникъ, Мълчи и понася цѣлия позоръ на разпятието. И тогава заговорва: „Отче, прости имъ, защото тѣ не знаятъ какво правятъ“. Той се моли за своитѣ врагове, обещава на разбойника, който е отъ дѣсната Му страна, прощение и достъпъ въ царството небесно, а не забравя и майка Си, която повѣрява на любимия си ученикъ. До последния моментъ Той е откровение на любовъ, при всичко, че Той не изпитва никаква любовъ отъ страна на човѣцитѣ. Дори, като Синъ човѣчески, се чувствува изоставенъ отъ Бога, но и сега, когато надъ главата Му бучи гнѣвътъ като бѣсенъ потокъ, Той си е пакъ Синъ Божий.

Чашата, която човѣчеството отъ Адама до Христа, и отъ Христа до „скончания вѣка“, напълни съ есенцията на своитѣ престѣпления, и Самъ Богъ я поднесе на Своя Синъ, е изпита до дѣно.

На кръста Христосъ ни показва неадминатъ примѣръ за приложение на принципитѣ Си. Тукъ Той доказа и съ живъ примѣръ потвърди, че не е учителъ на теории неприложими. Училъ на търпение и търпи на кръста плесници и оплювания. Училъ за любовъ къмъ родители и отъ кръста мисли за майка Си, и въ ржцетъ на Отца Си предава духа Си. Училъ да се прощава и срѣдъ мжкитѣ на кръста прощава на разбойника и на Своитѣ хулители. Училъ, че трѣбва да се жертвуватъ въ интереса на принципитѣ на дълга и на общественото благо всички други блага на тоя свѣтъ, дори и самиятъ животъ, и Самъ Той заради тѣхъ се принася въ изкупителна жертва.

Така кръстътъ, който за стария свѣтъ бѣше позоръ и безумие, за християнитѣ стана радостъ, утешение и слава. Това, което е съблазънъ за юдеитѣ и безумие за езичниците, за насъ стана спасение.

„Кръстътъ е училище, въ което Учителътъ поучава отъ дървото на което виси“, — казва блажения Августинъ.

Отъ кръста Христосъ ни учи на покорностъ, съ каквато Той предъ волята на Отца отива кротъкъ като агне на заколение, учи ни на търпение, съ каквато Той понася всички страдания заради насъ, учи ни на любовъ къмъ ближнитѣ и заради тази любовъ повисва на кръста, учи ни на самопожертвувателностъ каквато Самъ Той приложи въ Своя животъ.

„Покланяемся страстемъ Твоимъ Христе“.

свещ. Ил. Георгиевъ.

Празнуваме умъртвяването на смъртѣта, разрушението на ада, вѣчното начало на другъ животъ, и съ радостъ възпѣваме виновника за това — Бога на отчитѣни, единствения, благословения и препрославения.

(Църковна пѣсенъ).



„Погребението на Христа“. — „А Иосифъ, като взе тѣлото, обви го въ чиста плащаница и го положи въ новия си гробъ, който бѣ изсѣкълъ въ скалата; и като привали голѣмъ камѣкъ върху вратата гробни, отиде си“. (Мат. 27 гл. 59—60 ст.).

Протоиерей П. Икономовъ.

Селма Лагерльовъ

Не отдавна родното радио разгласи смъртѣта на известната по цѣлия християнски свѣтъ шведска романистка Селма Лагерльовъ. Тя е една отъ най-популярнитѣ писателки на съвременна Европа, но твърде малко известна у насъ.

Характерната черта на литературното ѝ творчество, пропито съ дълбокъ мораленъ и духовенъ идеализъмъ, ни налага дълга да кажемъ нѣколко думи за този рѣдъкъ талантъ, който посвети цѣлата си творческа енергия за доброто на човѣчеството.

Никога не се е мѣсила въ политическия животъ на страната си, нито пъкъ е правила международна политика. Презъ цѣлия си животъ е проповѣждала идеята на мира и любовта между човѣцитѣ. Хранѣше антипатия къмъ всичко, що е дисхармония, насилие, ненавистъ и бруталностъ.

Имаше нѣщо демодѣ въ идеализма на тая жена, която се възхищаваше и величаваше селото, селския животъ, селенитѣ и природатъ, срѣдъ който тѣ работятъ и творятъ земни блага. Силната ѝ вѣра, че този е единственъ и най-достоеенъ животъ за хората, не я напустила до последния моментъ на живота ѝ...

Най-хубавитѣ страници отъ своето творчество Селма Лагерльовъ е написала подъ влиянието на тия си разбирания. Вѣрата въ Бога, селската идиллия, природата и общото човѣшко благоденствие — ето изворътъ на нейното вдѣхновение. Тя бѣ дълбоко убедена, че благоволенieto между човѣцитѣ може да преобрази, да прероди живота, създавайки тукъ на земята, ако не относителенъ рай, то най-малкото ще приготи човѣцитѣ за очаквания небесенъ рай... Това убеждение на писателката е било въ тѣсна връзка съ вѣрата на човѣка, съ добротата, която е въ неговата душа, съ неговата кротостъ и божествено призвание.

Въ това отношение идеологичниятъ пѣтъ на шведската писателка се диаметрално различава отъ пѣтя на съвременната литература.

Характерната черта на съвременната литература е липсата на религиозна вѣра.

Тѣй наречената психоаналитична метода се състои въ това — да открие въ подсъзнателнитѣ подбуди на човѣшкитѣ действия демонската природа на човѣка, т. е., че въ глѣбинитѣ на човѣшката душа не лежи образътъ и подобие на Божие, а демонското и, като така, човѣкъ чисто и просто е некадърникъ за добри

дѣла. Ако понѣкога човѣкъ проявявалъ героични дѣла или благородни жестове, не трѣбвало да му вѣрваме, защото анализата на истинскитѣ мотиви, скрити въ неговото подсъзнание, по-скоро откривала жиеотинския егоизъмъ, който лежалъ въ основата на всички човѣшки действия.

Схващанията на шведската писателка по този въпросъ сж тъкмо на противния полюсъ. Тя откриваше въ всѣки човѣкъ образа и подобие на Божие. Откриваше заложби и следи отъ божески произходъ, които човѣкъ понѣкога е окалвалъ съ тиня, но които въ сжщностъ сж свѣтли, вѣчни и достойни за човѣка. И, ако песимизмътъ, що лѣха отъ съвременната литература, е резултатъ на липса на религиозна вѣра въ нейнитѣ творци и създатели, то все тѣй пъкъ оптимизмътъ на шведската писателка е резултатъ на нейната любовъ и силна вѣра въ Бога. Живата ѝ и възторжена вѣра въ Бога е характерната черта не само на душата, но и на литературното ѝ творчество...

Селма Лагерльовъ е написала много религиозни разкази, пълни съ възторгъ, топлина и беззаветна любовъ. За това никой не би дрзналъ да оспори християнската ѝ душа и писателския ѝ талантъ. Тая констатация потвърждава и сумира цѣлата духовна и литературна ценностъ на писателката. Въ една епоха на демонска стилизация на литературата, Селма Лагерльовъ дойде да ни припомни за съществуването само на единъ изворъ на истинския оптимизъмъ и истинската духовна цѣлостъ и независимостъ — религията. Тая толкова проста и забравена истина биде изтъкната отъ писателката съ рѣдъкъ артистиченъ талантъ, нѣщо, което ѝ осигури адмирацията на читающата публика по цѣлъ свѣтъ. Въ 1909 год. писателката получи Нобелевата премия за литература, а въ 1914 г. бѣ избрана за членка на Шведската академия. Умира на 81 годишна възраст, обкржжана отъ слава и любовта на цѣлия свѣтъ...

Всички критици, които сж разглеждали нейното творчество, открито и подчертано сж признавали таланта и артистичната ценностъ на нейното творчество. Заслужава да се изтъкне, обаче, нѣщо характерно и знаменателно: Селма Лагерльовъ не създаде литературна школа, не подбуди, нито пъкъ успѣ да привлече млади творчески таланти, които да ѝ подражаватъ и по този начинъ да разработятъ, разширятъ и украсятъ традицията на една опти-

Великденски мисли.

Една църковна Великденска пѣсенъ пѣе:

— „Воскресения день просвѣтимся людие... другъ друга обимемъ...“

— „Обимемъ“ на български значи „да се прегърнемъ“.

Св. Иванъ Златоустъ тълкува празникъ Паска:

— Телецътъ е угоенъ.

— Трапезата е сложена.

— Елате всички — бедни и богати, никой да не си излѣзе гладенъ...

Тия фрази иматъ духовенъ смисълъ. Телецътъ е проповѣдта за спасение, трапезата — Царство Божие, насищането — чисто духовна работа.

Нѣкои нѣкога сж мислили, че не винаги е удобно, да споменаватъ имената на предметитѣ. За това царството Божие доста сполучливо е раздѣлено на две равни половини: земна и небесна, макаръ за Бога да нѣма ни живи ни мъртви...

За небесната половина могло да се говори споредъ желанието много. За земната половина отъ това Царство се е говорило винаги малко.

Св. Иванъ Златоустъ, произнасяйки чудната си проповѣдъ за „угоеното теле“ на Великденъ въ Цариградъ, много добре е знаалъ, че въ тоя Цариградъ има хора, които, като чуятъ проповѣдта за това „угоено и препечено теле“ въ църквата, ще си отидатъ у дома и ще ядатъ лукъ, маслини и малко солена риба. Мисли ли нѣкой, че Златоустъ е говорилъ тѣй апетитно за това чудно теле само да дразни апетита на гладнитѣ, безъ да раздвижи съвестта на преситенитѣ?

Всѣки би могълъ да каже, че Църквата не си е изпълнила дългъ, колкото се отнася работата до земното Царство Божие; и въ такъвъ упрекъ ще се намѣри известна доза истина.

Но азъ отъ своя страна не виждамъ никакъвъ другъ факторъ въ човѣшката история, който поне да е крепилъ идеята за подобно земно царство, и да я донесе непожнната до наше време.

Великденъ, въ съзнанието на християнина, е день, който трѣбва да бжде веселъ и щастливъ за всички. „Другъ друга обимемъ“. Ако църквата е успѣла да създаде единъ день на радостъ и доволство за всички, съ това тя ни учи, какъ трѣбва да се изживѣватъ и останалитѣ 364 дни отъ годината.

Ония, които сж се занимавали съ тоя проблемъ, обикновено, доста чистосърдечно желаятъ да създадатъ „благоденствие за всички“. И подхващатъ работата отъ долу нагоре. Трудятъ се, да издигнатъ сиромаша, да му създадѣтъ поминѣкъ, хлѣбъ и т. н. Но никога не подхващатъ отъ горе на долу. Сигурно, защото и фразата: „богатъ нѣма да влезе въ Царството Божие“ трѣбва да се тълкува въ „духовенъ смисълъ“. Другото би било преобрѣ-

мистична литература, на една религиозна литература. Съвременната литература не се е отърсила още отъ отрицателнитѣ течения на не-вѣрието подъ различнитѣ му форми. Това я парализира и свидетелствува, че човѣкътъ още страда. Болестъ е сериозна и е доста напреднала. Причинитѣ за това сж доста дълбоки, за да бжде излѣкувана толкова бърже, както, може би, на нѣкой им се иска... И все пакъ, Селма Лагерльовъ е феноменъ, дори символъ. Въ нейното литературно творчество още веднажъ се е проявила неуязвимата и неизчерпаема способностъ на европейската литература за въ-но духовно възраждане.

Фактътъ, че въ личността на шведската писателка това възраждане се е проявило подъ формата на религиозно творчество, е много знаменателенъ. То иде да ни покаже, въ какво, именно, направление би било възможно възраждането на съвременната европейска литература.

щане на обществения редъ съ главата надолу, макаръ, че той би могълъ отъ вѣкове да си стои съ краката на горе.

Е добре! Я нека се заеме единъ църковникъ, единъ голѣмъ художникъ—да речемъ владика—тъй „недуховно“ да тълкува Библията и тъй да се опитва да прилага Христовото учение! Да се появи единъ съвремененъ Златоустъ, който като говори за небесното Божие Царство, да не изпуска изъ очи и земното, който не съ полумѣрки, а системно да се заеме да прилага принципа за земното Царство, тъй както работи и за небесното, който би пожелалъ, да направи Великденъ дълъгъ 365 дни презъ годината, който и самъ би билъ готовъ да се откаже всѣки моментъ отъ буржуазната обстановка, срѣдъ която живѣе, — за полза на земното Царство Божие — и да тръгне, да работи упорито, смѣло неуклонно, самъ той и неговитѣ хора, за въцаряване на такова Царство, — какво би станало съ такъвъ владика? Ще го отречемъ—сигурно — ще го наречемъ фантазйоръ, маниакъ, демагогъ. Богатиятъ ще го намрази, бедниятъ нѣма да му повѣрва, свѣтътъ ще го отрече. Защото свѣтътъ обича своето, а той нѣма да е отъ свѣта.

И все пакъ той ще бжде солъ на земята и свѣтлина на свѣта. Той ще изравнява пѣтя на Господа къмъ сърдцата на хората, ще подготви земното Царство да стане годно за небето, ще подготви вѣчния щастливъ и радостенъ Великденъ на земята. Да бжде благословенъ идеиятъ въ Божие име!

Свещ. Енчо п. Иордановъ.

ПЕТЪКЪ, СЖБОТА ИЛИ НЕДѢЛЯ.

Адвентиститѣ твърдятъ, че сжбота трѣбва да бжде християнски празникъ, а не недѣля. Тѣй пишело Св. Писание.

Де е началото на сжботата като празникъ?

Въ единъ фактъ, — извеждането на евреитѣ отъ Египетъ — отъ робството къмъ свобода. Случило се съботенъ день. Станало народенъ празникъ.

И въ една заповѣдъ на Мойсей до евреитѣ: „Пази сжбодния день...“

И малко религиозна философия: И Богъ работилъ 6 дни, а въ седмия си починалъ.

Грубиятъ еврейски народъ не би приелъ една само Моисеева заповѣдъ: задъ Мойсей стои самъ Богъ.

Добре ли е сторилъ Мойсей?

Добре.

Голѣма литература сж създали Отцитѣ отъ първитѣ вѣкове на християнството по този въпросъ — кога да се празнува Пасхата. Окончателното решение на въпроса завишло и се решило и отъ този отрицателенъ мотивъ:

— Да не съвпадатъ по дата дветѣ Пасхи—християнска и еврейска.

Съображенията на Отцитѣ иматъ сила и днесъ,—да се отдѣли ветхийъ заветъ отъ новия, както е казалъ Ап. Павелъ.

— Речемъ ли „вехтъ“, разбираме остарѣлъ, негоденъ, чакащъ смѣна. Новиятъ затова идва — да смѣни стария.

— Нѣкога бѣхте подъ законъ, а сега сме подъ благодатъ.

— Синоводство получихте.

— Истинска свобода добихте.

Не е било голѣма духовна свобода, да имашъ представа за Бога — Вседържителя, Твореца на всичко, вѣчната недрѣмлюща Сила, която устроява свѣта, да си представишъ тая Сила почиваща! Шестъ дни да работи и на седмия да си отдѣхне!

Истината се дава споредъ възможността за възприемането ѝ. Не се налива ново вино въ стари мѣхове.

Православието е пазителъ на съкровени истини. И се старае да обновява стари мѣхове.

— На адвентиститѣ обясняваме, че ако вехтия заветъ е билъ сѣнка и прообразъ, — изпълнение на времената е Христосъ—възкрѣсналиятъ отъ мъртвитѣ. И че ако е за праз-



„Запечатването на любовта и милосърдието“.

— Великата епопея на земния животъ и страданията на Господа Исуса Христа винаги е вдъхновявала множество художници. Мжчно се намира въ историята на живописъта макаръ единъ повече или по-малко известенъ художникъ, който да не е посветилъ своя талантъ на изобразяване епизоди изъ Новия Заветъ. И, разбира се, най-често вниманието на художниците се е спирало върху величавитѣ страници на страданията и смъртъта на Христа. — Въ горната картина художникътъ ни пренася при гроба на Христа въ онова време, когато първосвещеницитѣ и фарисеитѣ, съ съгласието и разрешението на Пилата, „отидоха, та завардиха гроба съ стража и запечатаха камъка“, — за да не би „ученицитѣ Му да отидатъ нощемъ да Го откраднатъ и да кажатъ народу: възкрѣсна отъ мъртвитѣ“. — Като гледаме тази библейска картина, неволно се пренасяме въ ония делечни времена. Въ названието на картината художникътъ е изразилъ философската идея на Христовата мисия. Христосъ проповѣдваше Любовъ и Милосърдие. Той самъ билъ въплотение на тия два велики елемента на човѣшката душа, която има божественъ произходъ. И когато „книжницитѣ, фирисеитѣ и лицемѣритѣ“, избличени отъ Христа, най-после радостно запечатали оня Гробъ, който скрилъ земнитѣ останки на Божествения Учителъ, това било наистина актъ на „запечатване на Любовта и Милосърдието“, които като че ли изчезнали отъ лицето на земята въ страшния день на Христовото погребение. Но тѣ не изчезнали. Гробътъ се отворилъ, и заедно съ възкрѣсналия Христа възкрѣснали и ония семена на „Любовта и Милосърдието“, които били посѣяни отъ Него изобилно срѣдъ загубѣлото въ фарисейското и книжното лицемѣрие вехтозаветно човѣчество.

нуване, за тържество и веселба, — ако е за дни и времена, — ето ви най-тържественъ день—утрото, когато женитѣ мирноски отидоха на гроба Господенъ и го намѣриха празенъ и чуха ангелски гласъ:

— Вие търсите Исуса Назорея, разпятия; нѣма Го тука. Той възкрѣсна, както ви бѣ казалъ.

— Не, казватъ „старитѣ мѣхове“, не недѣля, не деня, когато е възкрѣсналъ Исусъ, а... петъкъ!

Ние се чудимъ, това пъкъ какво е.

— Въ петъкъ, казватъ, Христосъ бѣ разпятъ. А разпѣването за хорскитѣ грѣхове е подвигъ. На Голгота стана спасението. На кръста се извърши таинствената смѣна на отговорноститѣ—Христосъ тамъ прие и пое людската грѣховностъ...

Въ сжщностъ това е само единъ доводъ противъ недѣлята отъ страна на съвременитѣ схоластици и буквовадци. Подвигътъ била Голгота спасението дошло въ петъкъ, а тѣ пакъ сжбота празнуватъ!...

Упорство или заблуда?

Доводитѣ не имъ служатъ, за да ги изведатъ до истината. Тѣхната „истина“, предварително установена, дири доводи...

Защото, Голгота безъ възкресение не носи спасение. Кръстътъ е начало — празниятъ гробъ е тържеството.

А ако речемъ, че безъ разпятие нѣмаше да има възкресение, то е все едно да кажемъ, че и безъ сждъ нѣмаше да има разпятие, та и сжденето може да послужи за тържество; или че и безъ проповѣдъ нѣмаше да има сждане или безъ раждане нѣмаше да има ни Христосъ, ни проповѣдъ, ни сждъ ни разпятие, ни възкресение.

А ние отдѣляме възкресението надъ всичко. Деньтъ на възкресението е нашиятъ Нови Заветъ, наша нетлѣнна Пасха, нашъ всесвѣтски день на истинска духовна свобода и тържество на правдата.

свещ. Енчо п. Иордановъ.

Скици изъ българската църковна история

Патриархъ Евтимий.

17 юлий 1393 год. Водитѣ на Янтра, обагренни отъ топлата кръвъ на защитниците и нападателитѣ на величественитѣ крепости на Царевецъ и Трапезица, все така спокойно си текатъ, мийки скалиститѣ брѣгове. Малкото останали защитници на крѣпоститѣ, свидетели на славата на царетѣ отъ второто българско царство, падатъ единъ по единъ подъ турския ятаганъ. Превзетитѣ крепости се превръщатъ на пепелища. Всѣка надежда за спасяване на града вече е изчезнала. Бранниците загинали, боляритѣ сжщо, а безпомощнитѣ търновчани, изпаднали въ отчаяние, се лутатъ безцелно и по-срѣшатъ злата си сждба. Деца се изтрѣгватъ отъ ржцетѣ на майкитѣ си и се убиватъ предъ очитѣ имъ. Победителътъ е безмилостенъ. Зле наказва той победенитѣ заради тримесечната имъ геройска съпротива. Картина е потресающа. Търновчани преживѣваха последнитѣ минути на своята свобода.

Срѣдъ тоя хаосъ, когато и народътъ и първенци, загубили всѣка надежда за спасение, стоятъ безпомощни предъ грозящата ги опасностъ, една величествена фигура се издига и надъ победени и надъ победители. Съ своята осанка респектира победителитѣ, а съ словата си окуражава победенитѣ. Следъ загубване на политическата свобода на търновчани, той брани тѣхната духовна свобода. Патриархъ Евтимий е на своя постъ. Безстрашно стои той предъ жестокия Баязидъ и моли милостъ за чедата си. Спокойствието и величието на старецътъ Евтимий смутяватъ победителя, и той отстъпва, подарява исканата милостъ. Ето какъ го рисува и народниятъ поетъ.

Безстрашния пастиръ въ бедитѣ опасни,

Въ добри дни и лоши народу

Евтимий, на Търново въ днитѣ другаръ,

Последний бранителъ и последний царъ

(Вазовъ).

Отъ сутринъ до вечеръ той търси чедата си, за да ги утеши въ бедата. Страшнитѣ картини не го отчайватъ. Като орлица малкитѣ си, той пази едничкото притежание народно — вѣрата му. Нея той поддържа и разпалва, увѣренъ, че тя ще даде сили да се понесатъ предстоящитѣ голѣми изпитания за българския народъ. И, че тя единъ день отново ще му донесе свободата. Първиятъ опитъ направенъ отъ подлия Хасанъ бей, замѣстникъ на Баязида, да накара търновскитѣ първенци въ самата църква „св. Апостоли“ да се откажатъ отъ Христа и да приематъ исляма, се разбива въ здравия щитъ на християнската вѣра. Тая вѣра следъ това цѣли петъ вѣка пази народното единство, въ което се разбиха много отровни стрели.

Следъ страшната картина въ храма Божий настѣпили и последнитѣ часове на българския Патриархъ. Жестокостта на Хасанъ-бей не пощади и бѣловласия старецъ. Децата оплакватъ своя духовенъ баща, а той се моли и въ последнитѣ си минути за тѣхъ:

Умирамъ и ази. Но може кръвъта ми На твоята яростъ нека тури край, Закрили народа, пощади деца ми—Сиротитѣ мои — утеха имъ дай.

(Вазовъ).

Чудо, обаче, спасява бѣловласата глава отъ дигнатия мечъ. Светецъ! Слава на Тебе Господи! вика народътъ радостенъ, но за кратко. Патриархътъ е осжденъ на заточение. Откъснатъ отъ своитѣ, чедата, той съ последни сили поема пѣтя къмъ заточението, а въ ушитѣ му още звучели думитѣ на неговия учителъ, св. Теодосий Търновски: „А ти чедо възмжжайай, нека крепне твоеото сърдце, защото ще се удостоишъ съ апостолско гонение“.

свещ. Ил. Георгиевъ.

Протоиерей Дим. Андреев.

Народенъ врагъ № 1.

Такива били обявени по родното радио българските сектанти отъ единъ професоръ. Тъй съобщи г-нъ Сивриевъ, пасторъ при варненската протестантска църква, на 17 мартъ т. г., въ своята вечерна проповѣдь. За това и обявилъ своята проповѣдь на тема: „Секти и сектанство“. Смѣтайки се засегнатъ, г-нъ Сивриевъ произнесе много възбудено своето слово. Не липсваха патоси и жестикулации. Проповѣдникътъ ни изненада. Лъхъ на лекота и липса на обективностъ бѣха особеноститѣ на несериозното пастирско негово слово. Пристрастието винаги отнема силата на словото. Липсата на обективностъ у г. Сивриева обезсили словото му. Той самъ почувствува това.

„Заклеймени сме, каза г. Сивриевъ, за врагове № 1 на България... Който не е билъ православенъ въ България, той не билъ българинъ. Това, каза той, издава едно тѣсногърдие. Това е плодъ на запалени глави, на хора фанатизирани... Православнитѣ българи и тѣ сж сектанти. Защото секта значи азъ, ти, той. Азъ не съмъ ти, ти не си той... Подобно нашитѣ доскоршни партии и партийки, крила и крилца... И понеже има два вида сектанти—опасни и безопасни, ние, протестантските секти сме безопасни, а православнитѣ опасни... Живи и чисти души сме ние, не като православнитѣ мъртви—ретрогради, мъртви души. Никога не съмъ осждадалъ православната църква, но сега съмъ принуденъ да кажа истината, макаръ и горчива. Дребни душици сж тѣ (православнитѣ), фанатици, които се хвалятъ съ нѣкакъвъ свой мистицизъмъ. Православнитѣ сж типични опасни сектанти... Сектанството имъ не може да даде нѣщо общо-полезно, общонародно. Такова християнство ще изсъхне кога да е. Защото, кога има възможностъ, преследва другитѣ (въ България ли? б. н.) Дребни душици, фанатизирани, запалени глави... Ние, протестантитѣ, живѣемъ по Евангелски, въ досегъ съ Вѣчния—Бога, живѣемъ съ Неговата благодать... Всѣко външно насилие ни радва... ние се разширяваме, растемъ. Православнитѣ, като лоши сектанти, затварятъ вратитѣ на Царството небесно... не пускатъ и другитѣ да влѣзатъ... Тѣ живѣятъ въ рамки... Надценяватъ се... Особената измислена м

СВОБОДНА ТРИБУНА.

В. Манова.

КАМБАНИТЪ *

Има различни мнения за произхода на камбаните. Още в V вѣкъ тѣ се срещатъ у западнитѣ народи, а вѣ VI вѣкъ — и вѣ Франция. Посетне тѣ се явяватъ и вѣ Цариградъ — центъръ на тогавашнитѣ науки и изкуства.

Нѣкои народи, враждебно настроени къмъ християнския гений, вследствие славата по това откритие, споменуватъ само за огромната тежестъ и голѣмина на камбанитѣ, които съществували вѣ Китайската империя вѣ най-отдалеченитѣ времена.

Както и да е, камбаната у християнитѣ представлява една величествена и сублимна идея... Чрезъ нея се предава гласъ отъ изтокъ, отъ западъ, отъ югъ и отъ северъ. Гласъ отъ народа, гласъ отъ Бога; гласъ за животъ, за смѣртъ, за опасностъ и за помощъ, гласъ за молитва и за благодарностъ.

На кои наши чувства, на кои наши обществени или частни задължения тя не се отзовава? До кои струни отъ нашето сърдце тя не се докосва съ своитѣ весели или печални трептения, или не дава знакъ за аларма при нещастни случаи, или пъкъ, развѣдвайки своитѣ криле чакъ до облацитѣ, не вестява тържеството на нѣкой празникъ?

Градове, вѣ които нѣма камбани, изглеждатъ печални, защото тамъ не се чува другъ гласъ, освенъ скърцането на триона, трѣскайтъ на наковалнята. Мистериозниятъ оня гласъ, който говори на душата, не съществува тамъ. И, макаръ градътъ да е пъленъ съ хора, той изглежда празенъ, пустъ, защото тамъ отсъствува Богъ, за да бди и да царува чрезъ величието и добротата си върху човѣшкитѣ жилища и нужди.

Но камбаната е скъпоценна особено вѣ селото и за селенина, защото безъ нея той съ проститѣ си и наивни нрави би се обезвѣрилъ. А това значи да изгуби единствената си истинска наслада, дадена му за да укроти и смекчи суровостта на лишенията си. Защото камбаната е всичко

Борисъ“ въ квартала Аспарухово е основана младежка секция отъ 42 души ученици отъ срѣдни учебни заведения. Секцията урежда еженедѣлни бесѣди въ салона при училището „Хр. Ботевъ“. Първата бесѣда се изнесе на 24 мартъ т. г. отъ свещеникъ Василь Т. Димовъ — за кръстнитѣ страдания на Господа И. Христа. Тая бесѣда бѣше придружена съ свѣтливи картини. На 31 мартъ абитуриентътъ Марко Ст. Воденчаровъ държа бесѣда на тема „Борбата за църковно възраждане“. На 7 априлъ иеродяконъ Иларионъ произнесе бесѣда на тема „Силата на св. Кръстъ“. — На 14 априлъ абитуриентътъ Борисъ Халачевъ изнесе предъ слушателитѣ бесѣда на тема „Манастиритѣ и ролята имъ въ църковното ни възраждане“.

Негово преподобие Иеродяконъ Иларионъ, секретаръ на св. Митрополия, на 12 т. м. следъ службата на Богородичния акатистъ е държалъ сказка на тема „Силата на св. Кръстъ“. Сказката е била изнесена въ гр. Шуменъ въ братствения салонъ и е била посетена добре.

Пишатъ ни отъ с. Бръстакъ, Провадийска околия: На 13 априлъ т. г. въ салона на училището въ с. Бръстакъ, подъ ръководството и инициативата на младия ни и деенъ енорийски свещеникъ Димитъръ Г. Поповъ, членовѣтъ на християнското братство „Св. Великомъченикъ Димитрий“ изнесоха съ успѣхъ детската религиозна пиеска „Бисерка“.

Съ трудъ, желание и непоколебима воля сж превъзможнати всички невъзможности на селската сцена, за да се даде единъ истински блѣсъкъ и реалностъ на пиеската и дълбокъ мистицизмъ.

Следъ сценката енорийскиятъ ни свещеникъ г. Димитъръ Поповъ отъ името на братството благодари на посетителитѣ, които се отзоваха и дадоха своята морална и материална подкрепа на едно начинание, което пречиства душата и подготвя за велика радостъ. Пожела на всички радостъ въ живота и готовностъ да посещаватъ всѣко едно такова тържество, което има духовно и възпитателно значение.

Желателно е тая инициатива да бжде подкрепена, за да може често да се изнасятъ подобни пиески, които иматъ голѣмо значение за духовното и културно възпитание на населението, въ което да се насаждатъ положителнитѣ качества на великитѣ добродетели, проповѣдвани отъ Христа.

Не могатъ да се отречатъ усилията, които енорийскиятъ ни свещеникъ г. Димитъръ Г. Поповъ полага за духовното издигане на населението и насаждането въ душитъ на християнитѣ хуманността и християнскитѣ добродетели.

с. Бръстакъ, 15. IV. 1940 г.

Г. Комисаровъ

На вниманието на свещеницитѣ въ епархията.

Св. Митрополия препоръчва на свещеницитѣ въ епархията следнитѣ книги:

1. М. А. Кальневъ — „Сектата на петдесетницитѣ, нейната история, организация, вѣроучение и култъ“ — Цена 25 лв.

2. Митрополитъ Антоний — „Изповѣдь. Какъ трѣбва да извършва пастирътъ-духовникъ светото таинство“

ство изповѣдь и какъ да пристѣпватъ къмъ това таинство мирянитѣ“ — Цена 25 лв.

3. Проф. В. М. Скворцовъ — „Социализмътъ въ свѣтлината на историята му, предъ сѣда на свещеното Писание и учението на Православната Църква“ — Цена 20 лв.

4. Епископъ Инокентий — „Кого най-много почитатъ и прославятъ?“ (Противъ сектантитѣ, отричащи принодеството на Христовата Майка) — Цена 25 лв.

5. М. А. Кальневъ — „По въпроса за гражданския и църковенъ бракъ и за развода“ — Цена 10 лв.

6. М. А. Кальневъ — „Христосъ и св. Апостоли, римскитѣ папи и кардинали“ — Цена 15 лв.

7. Иером. Климентъ Рилецъ — „Старокатолицизмътъ, неговата история и вѣроучение“ — Цена 30 лв.

8. Б. В. Остроумовъ — „Дванадесетъ доказателства за сжществуването на Бога“ — Цена 25 лв.

9. „Талмуда и евреитѣ“ Цена 50 лв.

10. Йосифъ Петрухинъ — „Кой день трѣбва да празнуватъ християнитѣ — сжбота или възкресния день „недѣлята“?“ — Цена 10 лв.

11. Иером. Климентъ Рилецъ — „Мохамеданство“ — Цена 25 лв.

12. М. А. Кальневъ — „Щитъ на вѣрата“ второ издание на първа часть, поправено и значително допълнено отъ автора — Цена 80 лв.

13. Прот. Ив. п. Ангеловъ — „Лъжеучението на адвентиститѣ за безсжзнателното състояние на душитъ на умрѣлитѣ“ — Цена 5 лв.

Горнитѣ книги се намиратъ за продажба въ редакцията на списание „Православенъ мисионеръ“ — гр. Пловдивъ. За доставки на книги на стойностъ 100 лв. и повече се прави 20% отстъпка.

На вниманието на енорийскитѣ свещеници и дякони.

Съ решение № 1331 отъ 2 априлъ т. г. Върховниятъ административенъ сждъ (второ отдѣление) постановилъ, че службата на дяконитѣ при всички църковни настоятелства (т. е. не само при катедралнитѣ църкви, — б. н.) дава право на пенсия, и изслуженото имъ време при църковнитѣ настоятелства се признава за повишение.

Св. Синодъ съобщава горното съокръжно № 2845 отъ 12 т. м. и добавя следното. Заинтересованитѣ да подадатъ заявление, съ което да поискатъ да бждатъ прекласирани. Повишението за прослужено време при зачитане на службата, прекарана като дяконъ при църковнитѣ настоятелства, следва да се даде отъ първо число на следващия месецъ следъ поискване повишението, съгласно чл. 4 точка 6 отъ Закона за бюджета на държавата за 1935 бюджетна година.

Б. Н. — Мислимъ, че горното съобщение се нуждае отъ разяснение. Защото не е казано, ще се зачита ли за пенсия службата на дяконитѣ при църковнитѣ настоятелства презъ ония години, когато не се правеха отъ заплатитѣ на църковнитѣ служители пенсионни удържки.

Църковно настоятелство въ с. Върбица, Преславска околия.

Обявление № 71.

Църковното настоятелство при храма „Св. Вм. Димитрий“ въ с. Върбица, Преславско, обявява на интересующитѣ се, че длъжността пѣвецъ при сжщия храмъ е вакантна.

Желающитѣ да я заематъ, да се явятъ на пѣние въ сжщия храмъ.

с. Върбица, 15 мартъ 1940 година.

2-2

Отъ Църковното настоятелство.

ПРОГРАМА

за реда на Богослужението презъ страстната седмица и СВѢТЛОТО ХРИСТОВО ВЪЗКРЕСЕНИЕ въ гр. Варна за 1940 год.

21. априлъ — недѣля Цвѣтница-Врѣбница — Негово Високопреосвещенство ще отслужи Св. Литургия въ храмъ „Св. Николай“ гр. Варна — въ 4 часа вечерята започва вечернята, а 7 ч. — последованието на Жениха.

22 априлъ — Велики понедѣлникъ — въ 7 часа сутринята ще се извършватъ: Часове и преждеосвещена Литургия, а въ 4 часа вечерята — Велико повечерие и въ 7 ч. — последование на Жениха. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ гр. Шуменъ.

23 априлъ — Велики вторникъ — сутринята и вечерята се извършва сжщото последование, както и на Великия понедѣлникъ. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ гр. Варна въ Катедралния храмъ.

24 априлъ — Велика срѣда — въ 7 часа сутринята се четатъ часоветѣ и се извършва преждеосвещена Литургия, а въ 5 часа вечерята — малко повечерие. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ Катедралния храмъ въ гр. Варна.

25 априлъ — Велики четвъртъкъ — въ 7 часа сутринята се извършватъ: Утреня, общъ Маслосветъ и Св. Василева Литургия, а въ 7 часа вечерята — последованието на Светитѣ Спасителни страдания на Господа Нашего Иисуса Христа — 12-тъ Евангелия. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ Катедралния храмъ въ гр. Варна.

26 априлъ — Велики петъкъ — въ 9 часа сутринята се четатъ: Царскитѣ часове, Вечернята и се изнася Св. Плащаница, а въ 7 часа вечерята се извършва Утренята и Опѣлото Христово. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ Катедралния храмъ въ гр. Варна.

27 априлъ — Велика сжбота — сутринята въ 8 часа се отслужва Вечерня и Св. Василева Литургия, а въ 11 часа презъ нощта всички камбани звѣнятъ и точно въ 12 часа въ полунощъ се произнася „Христосъ Воскресе“, следъ което се отслужва Божествена Св. Златоустава Литургия. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ Катедралния храмъ въ гр. Варна.

28 априлъ — недѣля — първиятъ день Великденъ (Св. Пасха) — Второ Възкресение. Въ 11 часа пр. обѣдъ се отслужва Пасхална Велика Вечерня, съ четене Св. Евангелие на разни езици — едноцърквие въ Катедралата. Негово Високопреосвещенство ще бжде въ Катедралния храмъ въ гр. Варна.

29 и 30 априлъ — Свѣтли понедѣлникъ и Свѣтли вторникъ — Пасхалната утреня и Литургията на Св. Иоана Златоуста започватъ въ обикновено време — 7½ часа сутринята. Негово Високопреосвещенство на 29 априлъ — Свѣтли понедѣлникъ — ще служи въ Катедралния храмъ въ гр. Шуменъ, а на 30 — Свѣтли вторникъ — ще служи въ гр. Омортагъ.

Забележка 1: презъ тая седмица камбанитѣ ще започватъ да биятъ половинъ часъ по-рано преди да започне църковната служба.

Забележка 2: Всѣки свещеникъ въ останалитѣ градове и села на Варненно-Преславска Епархия може да се ръководи отъ сжщата програма, като я приспособи спрѣмо мѣстнитѣ обичаи и условия.

Отъ Митрополията.

Църковно настоятелство с. Ботево, Варненска околия

Обявление № 12

Ботевското църковно настоятелство при храма „Св. Пророкъ Илия“ обявява, че енорията, състояща се отъ селата Ботево, Бояна и Оборище — 600 кжщи — е вакантна.

Желающитѣ да я заематъ, да се явятъ на проповѣдь и опознаване.

с. Ботево, 10. IV. 1940 год.

Отъ Църковното настоятелство.

Църковно настоятелство с. Крумово, Варненска околия

Обявление № 15.

Крумовското църковно настоятелство обявява, че на 16-я день отъ публикацията на настоящето, ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ на църковни ниви въ землището на с. Крумово, мѣстността „Могилата“ — 6 декара и 3 ара; въ мѣстността „Куванлъка“ — 9 декара и въ мѣстността „Юрта“ — 3 декара.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

с. Крумово, 10 априлъ 1940 год.

Отъ Църковното настоятелство.

Печатница „Просвѣщение“ — Варна. Телефонъ 21-38.